Skupaj proti nasilju v družini

PREPOZNAJ · UKREPAJ · POVEŽI SE

Priročnik SUPERVIZIJE

v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih

VODNIK SKOZI IZOBRAŽEVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Skupaj proti nasilju v družini

PREPOZNAJ · UKREPAJ · POVEŽI SE

Priročnik SUPERVIZIJE

v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih

VODNIK SKOZI IZOBRAŽEVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Priročnik supervizije v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih

VODNIK SKOZI IZOBRAŽEVANJE

Založnik:

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana

Avtorji:

Branko Bregar, Aleš Zajc, Lilja Cajvert

Lektorica:

Jelica Žalig Grce

Oblikovanje:

Barbara Kralj, PRELOM d. o. o.

Izdaja, format:

1. elektronska izdaja, PDF

Leto izdaje: 2026

E-publikacija je prosto dostopna na spletni strani:

zbornica-zveza.si/knjige-in-prirocniki

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 302739715
ISBN 978-961-273-325-4 (PDF)

Kazalo

UVOD 4

OBVEZNOSTI UDELEŽENCA IZOBRAŽEVANJA 6

OPIS PROCESA IZOBRAŽEVANJA IN UČNI IZIDI 6

- Znanje in razumevanje 7
- Pridobljene veščine, sposobnosti in znanja 7
- Sposobnost vrednotenja in profesionalni pristop 8

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA IN PROGRAMA 9

- Predavanja 9

SUPERVIZIJA, INTERVIZIJA IN METASUPERVIZIJA 9

- Supervizija strokovnjakov 10
- Intervizija 10
- Predlog izvedbe supervizije in intervizije po modulih izobraževanja 11
- Metasupervizija – supervizija supervizijskega dela udeleženca izobraževanja 11

NALOGE IN ODGOVORNOSTI METASUPERVIZORJA 12

KOLEGIJ METASUPERVIZORJEV 12

ODGOVORNOST SUPERVIZANTA 13

ZAPISKI IN VODENJE DNEVNIKA 15

INTERVIZIJA, SKUPINSKO IN SAMOSTOJNO INDIVIDUALNO DELO V ČASU IZOBRAŽEVANJA 16

REFLEKSIJA V INTERVIZIJSKIH IN SUPERVIZIJSKIH SKUPINAH 16

SEMINARSKE VAJE 17

SAMOSTOJNO INDIVIDUALNO DELO – PISNI ESEJ 18

REFLEKSIJA SUPERVIZIJSKEGA PROCESA IN LASTNEGA SUPERVIZIJSKEGA SLOGA . . . 20

ZAKLJUČNA NALOGA IN DRUGE OBVEZNOSTI 25

- Oblika in struktura zaključne naloge 25
- Znanstveni aparat in uporaba umetne inteligence 26
- Izpitni seminar zaključne naloge 26
- Prisotnost v času izobraževanja 27
- Uspešno opravljanje metasupervizije 27
- Uspešno opravljanje seminarskih vaj in individualne naloge – pisnega eseja 28
- Opravljanje zaključne naloge 28
- Evalvacija izobraževanja 28
- Koristi opravljenih evalvacij med izobraževanjem 28

PRILOGA: Urnik in program izobraževanja 29

Literatura 43

Uvod

Izobraževanje supervizije/intervizije obsega 16 kreditnih točk ECTS in je razdeljeno na štiri module. Vsak modul obsega štiri (4) ECTS točke in vključuje teoretični del, praktični del ter individualno samostojno delo udeležencev. Teoretični del je organiziran v obliki predavanj, razdeljenih na štiri (4) seminarje/učne delavnice, ki trajajo dva ali tri dni, ter spletnih predavanj v vsakem posameznem modulu. Praktični del ima tri ravni:

- supervizijo, ki jo udeleženci programa izvajajo za strokovnjake v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih;
- metasupervizijo, torej supervizijo udeležencev pri njihovi superviziji
- ter skupinsko delo udeležencev, ki je sestavljeno iz seminarskih vaj in pregledov literature.

Zaključni izpit obsega pripravo individualnega eseja. Esej je lahko zasnovan izključno kot teoretično besedilo ali kot refleksija lastnega praktičnega supervizijskega dela. V primeru eseja, ki temelji na refleksiji, mora kandidat svoje praktično delo kritično ovrednotiti ter ga ustrezno umestiti in povezati z relevantnimi teorijami in modeli supervizije.

Priročnik programa specialističnega izobraževanja »Supervizija v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih« je dokument, ki udeležencem omogoča vpogled v vsebino izobraževanja, njegove posamezne elemente ter način organizacije izobraževanja. Priročnik udeležencu omogoča, da prevzame odgovornost za svoj izobraževalni proces, mu pomaga pri načrtovanju obveznosti in njihovem pravočasnem izpolnjevanju ter s tem pomembno prispeva k uspešnemu učenju, napredovanju in zaključku izobraževanja. V priročniku so opisane vse didaktične oblike programa: predavanja, vaje, supervizija, metasupervizija, izpiti ter učni izidi posameznih segmentov izobraževanja. Priročnik določa tudi zahteve, ki jih mora vsak udeleženec izpolniti za uspešen zaključek posameznih obveznosti izobraževanja. Priročnik je namenjen tako udeležencem kot predavateljem programa. Udeležencem nudi jasne in strukturirane informacije, potrebne za uspešno opravljanje obveznosti izobraževanja in zaključnega izpita. Predavateljem pa predstavlja usmerjevalno orodje, ki opredeljuje njihove naloge in odgovornosti pri izvajanju posameznih predmetov ter vseh spremljajočih aktivnosti v okviru programa. Hkrati priročnik spodbuja učinkovito sodelovanje in delovni odnos med organizatorjem programa, predavatelji, metasupervizorji in supervizijskimi skupinami ter med udeleženci samimi pri skupinskih vajah, razpravah in drugih oblikah skupin, ki so del programa.

UČINKOVIT DELOVNI ODNOS JE KLJUČNI POGOJ ZA USPEŠNO SODELOVANJE. ZA NJEGOV RAZVOJ TER ZA UČINKOVITO IZVAJANJE TAKO SKUPINSKIH KOT INDIVIDUALNIH NALOG SO ODGOVORNI VSI UDELEŽENCI PROGRAMA.

Obveznosti udeleženca izobraževanja

Udeleženec je dolžan aktivno sodelovati v vseh oblikah izobraževanja – na predavanjih, seminarskih vajah, interviziji, metasuperviziji in izvajanju supervizije strokovnjakom – ter znanje, potrebno za doseganje učnih izidov programa, pridobivati z redno prisotnostjo, vključevanjem v skupinsko delo in sprotnim branjem strokovne literature.

Opis procesa izobraževanja in učni izidi

Izobraževanje traja dva semestra. Izobraževanje je tematsko razdeljeno na module, predavanja in spletna predavanja. Temelji na aktivni udeležbi, ki se razvija skozi razprave in dialog med predavanji, metasupervizijo, skupinskim delom, vajami ter seminarskimi vajami.

POGOJ ZA VKLJUČITEV V IZOBRAŽEVANJE JE, DA UDELEŽENEC LAHKO V ČASU TRAJANJA IZVAJA SUPERVIZIJO NA SVOJEM STROKOVNEM PODROČJU. V UČNEM PROCESU IZVAJANJA SUPERVIZIJE UDELEŽENEC NA TA NAČIN PRIDOBIVA PRAKTIČNE IZKUŠNJE NA PODROČJU VZPOSTAVITVE IN UČINKOVITEGA VODENJA SUPERVIZIJSKEGA PROCESA, SPREMLJANJA SKUPINSKE DINAMIKE, REŠEVANJA IZZIVOV TER USTREZNEGA ZAKLJUČEVANJA SUPERVIZIJSKEGA DELA IN PROCESA V SUPERVIZIJSKI SKUPINI.

Po uspešno opravljenem programu študija »Supervizija v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih« bo udeleženec dosegel naslednje splošne in specifične učne izide:

ZNANJE IN RAZUMEVANJE

Po zaključku izobraževanja bo udeleženec sposoben:

- izkazati poglobljeno znanje in razumevanje različnih teoretičnih izhodišč, ki so relevantna za izvajanje supervizijskega procesa;
- izkazati razširjeno znanje o različnih metodah in tehnikah, ki so pomembne za supervizijo v zdravstveni negi, babištvu in drugih skrbstvenih poklicih ter temeljijo na preverjeni in na podlagi dokazov podprti praksi;
- demonstrirati in uporabiti znanje s področja teorij in metod komunikacije v praksi ter pri superviziji strokovnjakov;
- prikazati poglobljeno razumevanje pomena organizacije in vodenja za učinkovito izvajanje supervizijskega procesa strokovnjakov ter za profesionalni kot tudi za osebni razvoj strokovnjaka v skrbstvenih poklicih.

PRIDOBLJENE VEŠČINE, SPOSOBNOSTI IN ZNANJA

Po zaključku izobraževanja bo udeleženec sposoben:

- samostojno razmišljati ter uporabljati različna teoretična izhodišča in metode, relevantne za izvajanje supervizijskega procesa na svojem strokovnem področju in izkazovati poglobljeno poznavanje delovanja strokovnega področja;
- razumeti in analizirati pomen supervizijskega dogovora za vzpostavitev delovnega in supervizijskega odnosa – tako z vsakim posameznim supervizantom kot tudi s supervizijsko skupino;
- razumeti odnose v superviziji z vidika različnih komunikacijskih slogov supervizantov in njihovega vpliva na supervizijski proces;
- razumeti in analizirati supervizijsko vprašanje ter supervizijski proces;
- prepoznati in razumeti pomen kulturnih kompetenc, vključno z upoštevanjem kulturnih, socialnih, spolnih, starostnih in etničnih razlik, za potek in kakovost supervizijskega procesa;
- prepoznati, analizirati in v supervizijskem procesu uporabljati etične vidike ter dinamiko moči, ki sta pomembna za kakovost supervizijskega dela;

- vzpostaviti, razvijati, ohranjati in ustrezno zaključiti profesionalne odnose v superviziji;
- prepoznati in obvladovati konflikte na individualni in organizacijski ravni;
- predstaviti in pojasniti pomen supervizije ter vlogo supervizorja pri profesionalni in osebni rasti ter razvoju strokovnjakov na področju zdravstvene nege in babištva ter drugih skrbstvenih poklicih;
- spodbujati profesionalni razvoj in profesionalno identiteto supervizanta.

SPOSOBNOST VREDNOTENJA IN PROFESIONALNI PRISTOP

Po zaključku izobraževanja bo udeleženec sposoben:

- na podlagi ocene uporabiti različne teorije, metode in intervencije v različnih oblikah v kontekstu supervizije na svojem strokovnem področju;
- iz vloge supervizorja izkazati razumevanje pomena sodelovanja z vodstvom organizacije, v kateri delujejo supervizanti;
- izkazati sposobnost profesionalnega, etičnega in empatičnega pristopa v superviziji;
- poglobiti samorefleksijo in profesionalizem v vlogi supervizorja na področju, ki ga supervizira;
- prepoznati in okrepiti lastno težnjo po dodatnem znanju s področja supervizije/intervizije v zdravstveni negi, babištva ter drugih skrbstvenih poklicih;
- prepoznati pomen neprekinjenega razvoja lastnih kompetenc v vlogi supervizorja;
- pokazati občutljivost do različnih etičnih vidikov in pomena profesionalnega razvoja na svojem strokovnem področju.

Struktura učnega načrta in programa

Izobraževanje obsega teoretične predmete in praktično usposabljanje skozi celoten program. Izobraževanje se izvaja v obliki predavanj, supervizije, intervizije, metasupervizije, skupinskega dela, seminarskih vaj, individualnih pisnih esejev in zaključne naloge. Z aktivno udeležbo pri predavanjih ter z razpravami v skupinah bo lahko udeleženec povezoval lastne izkušnje iz strokovnega dela in supervizije s teorijo in vsebino predavanj.

PREDAVANJA

Namen predavanj je udeleženca seznaniti z različnimi teorijami supervizije, s teorijami skupinske dinamike in skupinskega dela ter s ključnimi koncepti in metodami supervizije/intervizije. Predavanja obenem spodbujajo strokovno razpravo in nadaljnje, poglobljeno branje strokovne literature. Udeleženec se skozi predavanja seznani s teorijo in z možnostmi organiziranja supervizije/intervizije za strokovnjake na različnih področjih profesionalnega delovanja ter s specifičnimi pristopi, značilnimi za določeno področje vključenih udeležencev v izobraževanje.

Supervizija, intervizija in metasupervizija

Med izobraževanjem udeleženec pridobi lastno izkušnjo delovanja supervizije ter izkušnje in usposabljanje za vodenje supervizije, pri čemer se kakovost supervizijskega dela zagotavlja z ustreznim izborom metasupervizorjev. Izobraževanje supervizije poteka na dveh stopnjah: supervizija strokovnjakov ter metasupervizija, tj. supervizija supervizijskega dela udeležencev izobraževanja.

V procesu supervizije in metasupervizije je naloga supervizorja in metasupervizorja, da ustvarjata sodelovalno vzdušje, v katerem sta varnost in podpora uravnotežena z izzivi, kar supervizantu omogoča uresničevanje njegovega polnega potenciala.

SUPERVIZIJA STROKOVNJAKOV

Udeleženci izobraževanja so dolžni neprekinjeno in vzporedno z izobraževanjem v obdobju dveh semestrov oziroma štirih modulov izvajati supervizijo izvajalcem zdravstvene nege, babištva in drugih skrbstvenih poklicev, in sicer v okviru svojega rednega delovnega časa, kar predstavlja prispevek delovni organizaciji, v kateri supervizanti delujejo. Udeleženci supervizije so lahko tudi študenti, ki so na praksi v okviru svojega strokovnega izobraževanja. Praviloma je supervizor strokovnjak iz istega ali sorodnega poklica kot supervizant. Supervizija krepi profesionalnost supervizantov in prispeva h kakovosti njihovega dela s pacienti.

Vsak udeleženec izobraževanja sam poišče supervizijsko skupino, ki jo bo superviziral v času izobraževanja. Z njenimi člani se dogovori o kraju, datumih in terminih supervizijskih srečanj. Vsak udeleženec izobraževanja se bo o sestavi svoje supervizijske skupine dogovoril z vodjo programa oziroma z osebo, ki bo določena za posvet z udeleženci programa. Supervizija se lahko izvaja skupinsko ali individualno.

INTERVIZIJA

Intervizija je strukturirana oblika kolegialne refleksije in strokovne podpore, ki poteka v skupini brez zunanjega supervizorja. Eden od pogojev za uspešen zaključek izobraževanja je tudi pridobitev lastne izkušnje z intervizijo bodisi v vlogi udeleženca bodisi v vlogi moderatorja oziroma vodje intervizijskega procesa. S tem udeleženci neposredno razvijajo sposobnosti refleksije, kolegialne podpore, moderiranja strokovne razprave in skupnega iskanja rešitev. Člani skupine so enakovredni ter skupaj prevzemajo odgovornost za potek in kakovost intervizijskega procesa. Vodenje posameznega srečanja oziroma moderiranje procesa lahko izmenično prevzemajo različni člani skupine. Skupina se organizira samostojno in je lahko sestavljena iz članov istega delovnega kolektiva ali strokovnjakov iz različnih organizacij. V okviru tega izobraževanja vsaka metasupervizijska skupina samostojno načrtuje in izvaja intervizijska srečanja. Na ta način udeleženci pridobivajo izkušnje tako z obravnavo lastnih strokovnih vprašanj kot tudi z moderiranjem intervizijskega procesa in sodelovanjem pri refleksiji primerov drugih članov skupine.

PREDLOG IZVEDBE SUPERVIZIJE IN INTERVIZIJE PO MODULIH IZOBRAŽEVANJA

V vsakem modulu so predvidena tri srečanja supervizije s supervizijsko skupino, ki jo sestavljajo strokovnjaki v skrbstvenih poklicih, študenti, ali pa se izvaja kot individualna supervizija. Prvo srečanje traja tri šolske ure, drugo in tretje srečanje pa po dve šolski uri (skupaj sedem šolskih ur). Vsak udeleženec izobraževanja je dolžan v času izobraževanja izvesti skupno 28 šolskih ur supervizije.

V vsakem modulu sta prav tako predvideni dve intervizijski srečanji v metasupervizijski skupini, vsako po dve in pol šolske ure (skupaj pet šolskih ur). Udeleženci se sami dogovorijo o času in kraju srečanj. Vsak udeleženec je dolžan v okviru izobraževanja sodelovati v intervizijski skupini v obsegu skupno 20 šolskih ur.

METASUPERVIZIJA – SUPERVIZIJA SUPERVIZIJSKEGA DELA UDELEŽENCA IZOBRAŽEVANJA

Metasupervizija je obvezni del izobraževanja. Metasupervizija je supervizija supervizijskega dela. Metasupervizija udeležencu omogoča razumevanje, refleksijo ter poglobljeno spoznavanje sebe kot strokovnjaka in kot supervizorja. Članom skupine nudi priložnost, da med seboj delijo izkušnje ter pridobijo vpogled z vidika različnih perspektiv v svojo supervizijsko vlogo in delo. Vsako metasupervizijsko srečanje traja tri šolske ure.

Namen metasupervizije je razvijati kompetence udeležencev izobraževanja - njihove sposobnosti in veščine supervizorja - ter omogočiti, da pridobljene teorije in metode supervizije učinkovito uporabljajo v svoji supervizorski vlogi. Metasupervizija se izvaja v skupini, ki šteje največ osem udeležencev. Vsak modul obsega 8 ur metasupervizije, kar v celotnem programu znaša 32 ur. Za skupino je v obdobju obeh semestrov odgovoren en metasupervizor. Udeleženci izobraževanja bodo, kolikor je to mogoče, razporejeni v metasupervizijske skupine, ki bodo heterogene z vidika stroke in praktičnih izkušenj. Različne izkušnje ustvarjajo priložnosti za učenje in prispevajo k razvoju pozitivne skupinske dinamike.

Za zagotavljanje trajnosti in kakovosti metasupervizije, vsi metasupervizorji prejemajo meta-metasupervizijo, torej supervizijo svoje metasupervizije supervizijskega dela udeležencev izobraževanja. Meta-metasupervizija obsega 2 šolski uri, dvakrat na modul, kar v celotnem programu znaša 16 šolskih ur.

Naloge in odgovornosti metasupervizorja

Metasupervizorji spremljajo razvoj vsakega udeleženca v njegovi supervizorski vlogi ter hkrati podpirajo njegov strokovni napredek. Njihova odgovornost je ohranjati strukturo metasupervizije, tako da imajo vsi člani skupine možnost predstaviti svojo supervizijsko prakso, oblikovati in zastaviti supervizijsko vprašanje ter obravnavati izzive, težave in dileme, ki se pojavijo pri superviziranju strokovnjakov. Naloga metasupervizorja je zasnovati supervizijski proces tako, da v njem aktivno sodelujejo vsi člani skupine – tudi takrat, ko je v ospredju drugi udeleženec, ki predstavlja svoje supervizijsko vprašanje in izzive, dileme v vlogi supervizorja.

Kolegij metasupervizorjev

Metasupervizorji skupaj oblikujejo kolegij metasupervizorjev, ki se praviloma sestane dvakrat v vsakem semestru. Namen kolegija metasupervizorjev je omogočiti razpravo in refleksijo o poteku usposabljanja v okviru izobraževanja, nuditi strokovno in kolegialno podporo, omogočiti izmenjavo izkušenj pri vodenju metasupervizije ter deliti različne metode metasupervizijskega dela. Kolegij hkrati spremlja strokovno rast in razvoj vsakega udeleženca izobraževanja v njegovi vlogi supervizorja.

Morebitne pomisleke, nejasnosti ali težave, ki jih metasupervizor zazna pri delu s skupino ali posameznimi udeleženci v procesu supervizije ali metasupervizije, se obravnavajo na kolegiju metasupervizorjev. Namen teh razprav je pravočasno reševanje morebitnih zapletov in težav ter sprotno nudenje podpore strokovni rasti in razvoju udeležencev v njihovi supervizorski vlogi. Metasupervizorji v namen zagotavljanja enotne in usklajene ocene poročajo o supervizijskem delu vseh udeležencev izobraževanja kolegiju metasupervizorjev. V

primeru dvoma ali pomisleka glede primernosti, kompetentnosti ali težav pri sodelovanju v okviru supervizorskih nalog in procesa v supervizijski skupini je metasupervizor dolžan o tem obvestiti vodjo programa ter kolegij metasupervizorjev.

Odgovornost supervizanta

V obsežni literaturi o superviziji je pogosto poudarjeno, da je supervizija samostojna stroka, ki zajema več dimenzij. Udeleženec izobraževanja v procesu usposabljanja za supervizorja pridobi znanja za učinkovito izvedbo supervizijskega procesa. Hkrati razvija sposobnost uporabe različnih metod in veščin ter kompetentnost – zmožnost, da se znanje in strokovne veščine uporabijo ob pravem času, na pravi način in v ustreznem kontekstu. Učenje zahteva nenehno medosebno interakcijo, torej dejaven odnos med supervizorjem, supervizantom in člani skupine, ta pa se razvija preko praktičnih izkušenj. Med izobraževanjem za supervizorja je takšen proces omogočen z metasupervizijo, ki zagotavlja strukturirano okolje za razvoj strokovne refleksije in izboljšanje supervizorskih veščin.

Predpogoj za vstop v proces učenja in metasupervizije je, da se je udeleženec pripravljen čustveno izpostaviti, razkriti svoja stališča, vrednote, etična načela in profesionalno držo ter si s tem pridobiti nove strokovne veščine. V tem procesu je lahko udeleženec čustveno ranljiv, zato je pomembno, da se v skupini in z metasupervizorjem razvije zaupen in varen odnos. V ta namen se sklene supervizijski dogovor. S treningom teh veščin udeleženec postopoma razvija sposobnost, da kot supervizor na enak način pristopi k strokovnjaku in ga podpre pri njegovem osebnem in strokovnem razvoju – tako nastaja strukturna podobnost (izomorfija) med odnosom v metasuperviziji in odnosom, ki ga supervizor kasneje vzpostavi s supervizanti.

Za vzpostavitev kreativno-sodelovalnega odnosa v metasuperviziji je potrebna aktivna zavzetost vseh vključenih: udeležencev in metasupervizorja. Udeleženec mora biti pripravljen supervizijo sprejemati, dovoliti, da je njegovo delo kritično opazovano, ter pokazati zanimanje za skupno razmišljanje, raziskovanje in refleksijo.

Ena od glavnih prednosti praktično-izkustvenega dela je, da je udeleženec v metasuperviziji postavljen v ospredje in se uči skozi lastno neposredno izkušnjo, tudi iz morebitnih napak. Pomembno je tudi prilagajanje dogovorjenim normam in pravilom skupno določenega okvira metasupervizije.

Udeleženci izobraževanja vadijo prenos teorije v prakso oziroma teoretizirajo svoje praktično delo ter razvijajo sposobnost vživljanja v situacije druge osebe - tako v perspektivo tistih, ki jih sami supervizirajo, kot tudi v vlogo članov metasupervizijske skupine in metasupervizorja. Na metasuperviziji mora vsak udeleženec supervizijske skupine biti pripravljen oblikovati svoje supervizijsko vprašanje, dilemo, problem ali temo, ki bi jo želel podati v ospredje. Prav tako mora znati presoditi, katere povratne informacije so zanj kot supervizorja resnično uporabne. Pomembna je tudi zmožnost osredotočanja nase in svoj notranji svet - sposobnost prepoznavanja lastnih reakcij in čustev tako v vlogi supervizorja, ko udeleženec supervizira strokovnjake v skrbstvenih poklicih, kot tudi v vlogi člana metasupervizijske skupine. Udeleženec nosi osebno odgovornost za učenje in za prenos pridobljenega znanja iz metasupervizije in predavanj v svoje supervizijsko delo. To je lažje, če udeleženec med izvajanjem supervizije in prejemanjem metasupervizije svoje ugotovitve sproti zapisuje.

V metasuperviziji udeleženci razvijajo supervizorske veščine, vadijo različne metode vodenja supervizijskega procesa in reflektirajo lastno uporabo znanja in veščin, pridobljenih med izobraževanjem in pri vodenju supervizije strokovnjakov (npr. z Gibbsovim ciklom refleksije), s čimer oblikujejo lasten supervizijski slog.

Zapiski in vodenje dnevnika

Zapisovanje med supervizijo in metasupervizijo ter vodenje dnevnika o svojem profesionalnem delu v vlogi supervizorja pomagata razvijati sposobnost jasnega izražanja razmišljanj in izkušenj. Lastnost dobrega supervizorja je, da zna svoji supervizijski skupini jasno predstaviti, kaj supervizija je in kakšen prispevek ima k profesionalnemu razvoju posameznika in tudi celotnega delovnega kolektiva. Pomembno je, da zna na strukturiran način opisati svoje osebne supervizijske izkušnje ter metode vodenja supervizije. Jasno mora supervizijski skupini znati razložiti, kaj je predmet supervizije, kako se oblikuje supervizijsko vprašanje in na kakšen način se aktivirajo vsi člani skupine. Krepiti mora znati občutek zaupanja in zanesljivosti v supervizorja ter omogočati učinkovito podpiranje supervizantov pri reševanju zastavljenega supervizijskega vprašanja.

Za supervizorja je posebno pomembno, da se osredotoča na razvoj lastnih kompetenc, sposobnosti in veščin ter da ima jasen vpogled v področja, ki jih mora kot supervizor še dodatno razviti, spremeniti ali izpopolnjevati. Refleksija pomaga pri prepoznavanju lastnih potreb in omogoča sposobnost po nadaljnjem razvoju v vlogi supervizorja. Občasno branje zapiskov, dnevnika in razmislekov omogoča vpogled v rdečo nit osebnega razvoja, prepoznavanje osebnih vzorcev delovanja, slepih peg ter obenem omogoča opažanje napredka, rasti in strokovnega razvoja. Razlogi za formiranje zapiskov in dnevnika ter načini, kako se jih nato lahko uporablja, so lahko pomembna tema za razpravo in refleksijo v metasupervizijski skupini.

Udeleženec izobraževanja je odgovoren za svoj proces učenja, pri čemer so mu lahko v pomoč različni modeli pomoči in učenja.

Po zaključenem izobraževanju in po uspešno opravljenih izpitih in obveznostih udeleženec pridobi polno kompetenco za samostojno vodenje supervizije v zdravstveni negi, babištvu in drugih skrbstvenih poklicih.

Intervizija, skupinsko in samostojno individualno delo v času izobraževanja

Ocenjevanje poteka individualno ali skupinsko, in sicer s pisanjem esejev, ustnim izpitom, z aktivnim sodelovanjem na predavanjih, z udeležbo na srečanjih metasupervizije ter z vključevanjem v vse oblike skupinskega dela. Vsak modul izobraževanja ima določene vsebine, ki so predmet preverjanja. Oblike skupinskega in individualnega dela so:

- refleksija v supervizijskih/intervizijskih skupinah,
- seminarske vaje,
- samostojni individualni pisni eseji na določene teme,
- refleksija supervizijskega procesa in osebnega supervizijskega sloga.

Refleksija v intervizijskih in supervizijskih skupinah

Med izobraževanjem udeleženci v svojih metasupervizijskih skupinah reflektirajo na podlagi postavljenih vprašanj, ki so povezana s teorijo in predavanji. Dodatno se skupina sestane po modelu intervizije: vsak udeleženec med izobraževanjem vsaj enkrat prevzame vlogo moderatorja v intervizijski skupini. Sam model intervizije bo udeležencem predstavljen na predavanjih. Podrobnejši pregled vprašanj, ki bodo v središču pozornosti, je na voljo v Prilogi 1. Intervizija se dokumentira, kratko poročilo o vsebini razprave pa se predloži koordinatorju programa in metasupervizorju skupine. O razdelitvi nalog – kdo bo pripravil poročilo – odloča intervizijska skupina sama. Pomembno je, da se vzpostavi rotacija, tako da je vsak član skupine med izobraževanjem vsaj enkrat odgovoren za pripravo poročila.

Seminarske vaje

Eden pomembnejših elementov izobraževanja so seminarske vaje oziroma pisanje samostojnega individualnega dela, seminarske naloge, eseja. V prvih treh modulih izobraževanja sta predvideni dve individualni deli, organizirani po metasupervizijskih skupinah in se izvedeta brez prisotnosti predavatelja oziroma metasupervizorja. Namen seminarjev je poglabljanje teoretičnih znanj ter konkretizacija vsebin s predavanj in iz literature. Seminarske vaje in aktivno sodelovanje na njih so obvezen del izobraževanja. Člani metasupervizijske skupine sami izbirajo literaturo za pripravo seminarskih nalog in esejev s seznama obveznih in dodatnih virov literature ali pa sami poiščejo ustrezno literaturo, ki ustreza programu in ciljem izobraževanja. Izbor literature in skupinska razprava prispevata k refleksiji osebnega razvojnega procesa v vlogi supervizorja. Pričakuje se, da je vsak član skupine izbrano obvezno literaturo pred izvedbo seminarjev prebral.

SEMINARSKE VAJE SE IZVEDEJO NA NASLEDNJI NAČIN:

1. Za vsako posamezno seminarsko vajo se določita dve knjigi kot obvezna literatura, ki ju metasupervizijska skupina izbere samostojno: eno iz seznama obvezne literature, drugo pa kot prosti izbor po skupnem dogovoru vseh članov skupine.
2. Vsi člani skupine morajo izbrani knjigi prebrati pred seminarjem.
3. Dva člana skupine imata na seminarju nalogo, da predstavita izbrano literaturo ter predlagata temo za razpravo.
4. Eden izmed članov skupine je vodja seminarja. Naloga vodje seminarja je vodenje razprave in skrb za ohranjanje strukture srečanja.

5. Eden izmed članov skupine pripravi kratko poročilo o izvedenem seminarju. Poročilo mora vsebovati naslednje podatke: kdo je bil prisoten na seminarju, kateri člani so imeli nalogo predstavitve literature in predlaganja tem za razpravo, kdo je bil vodja seminarja ter kdo je pripravil poročilo. Vsebovati mora tudi kratek povzetek, o katerih temah je potekala razprava. Poročilo lahko obsega največ dve strani in se v elektronski obliki pošlje metasupervizorju in koordinatorju izobraževalnega programa najkasneje v enem tednu po izvedbi seminarja.
6. Seminarji se v skupini načrtujejo na začetku vsakega posameznega modula, načrt se predloži metasupervizorju in nosilcu izobraževanja. Načrt mora vsebovati naslove izbrane literature ter razporeditev vlog za posamezni seminar, vključno s tem, kdo je odgovoren za posamezne naloge.
7. Vsak udeleženec mora imeti med izobraževanjem vse tri zgoraj navedene vloge: pripravo in predstavitev seminarske naloge, vodenje seminarja in odgovornost za pisanje zapisnika.

Samostojno individualno delo – pisni esej

Poleg seminarskih vaj morajo udeleženci napisati individualna dela - esej na temo konkretnih, vnaprej zastavljenih vprašanj. Samostojno delo pomeni kratek esej v obsegu do dveh strani, ki ga odda metasupervizorju in predavatelju do zaključka posameznega modula. Oba ocenjujeta kakovost in vsebino individualnega pisnega dela. Pri pisanju individualnega dela lahko udeleženci poleg teoretičnih spoznanj iz priporočene literature vključijo tudi primere iz lastne supervizijske prakse ter jih povežejo z ustrezno teorijo in literaturo.

Prvi semester - Modul 1: Osnove supervizije in intervizije

Temi za pisanje individualnega dela 1:

- Definicija supervizije in teorije, bistvene za supervizijo.
- Ključne razlike med supervizijo in intervizijo.

Temi za pisanje individualnega dela 2:

- Supervizijski dogovor, vzpostavljanje delovnega odnosa in delovne alianse s supervizijsko skupino.
- Predstavitev primera prvega srečanja s supervizijsko skupino.

Prvi semester - Modul 2: Modeli supervizije

Temi za pisanje individualnega dela 1:

- Supervizijski proces in supervizijsko vprašanje.
- Kratek opis in primer iz lastne supervizijske/intervizijske skupine ali metasupervizije.

Temi za pisanje individualnega dela 2:

- Kateri supervizijski model je primeren za supervizijo določenega strokovnega področja?
- Reflektirajte in utemeljite svojo izbiro.

Drugi semester - Modul 3: Nezavedni procesi v superviziji / Krizne intervencije v procesu zdravljenja in superviziji

Tema za pisanje individualnega dela 1:

- Supervizija in intervizija kot preventiva ter zaščita duševnega zdravja strokovnjaka v skrbstvenih poklicih.

Tema za pisanje individualnega dela 2:

- Osebna izkušnja kriznih intervencij v zdravstvu in v superviziji/ interviziji. Korist supervizije/intervizije na konkretnem primeru.

Drugi semester - Modul 4: Kreativne tehnike in etika v superviziji / Zaključek supervizije

Tema za pisanje individualnega dela:

- Zaključek supervizijskega procesa – opišite in reflektirajte svoje ideje in izkušnje.

Refleksija supervizijskega procesa in lastnega supervizijskega sloga

Namen individualne pisne naloge »Refleksija supervizijskega procesa in lastnega supervizijskega sloga«, ki se odda ob koncu prvega in drugega semestra, je, da udeleženci izobraževanja na strukturiran način reflektirajo svojo vlogo supervizorja. Dodatno se skozi poglobljeno refleksijo o teoretičnih perspektivah, modelih in metodah vodenja supervizijskega procesa ter o etičnih vidikih, pomembnih za supervizorja in supervizijo v skrbstvenih poklicih, okrepi samouvid in profesionalni razvoj lastne supervizorjeve vloge. Naloga se predstavi in razpravlja v metasupervizijski skupini, v pisni obliki pa posreduje vsem članom skupine, metasupervizorju ter predavatelju, ki je odgovoren za predmet.

Nalogo refleksije udeleženci prvič napišejo v sredini drugega modula, potem ko udeleženci izobraževanja že pridobijo konkretnejšo izkušnjo superviziranja skupine strokovnjakov v skrbstvenih poklicih. Naloga priprave eseja je zato na največ dveh straneh kratko opisati, reflektirati in kritično oceniti supervizijo, ki jo udeleženec izvaja s strokovnjaki v skrbstvenih poklicih ali opisati svojo izkušnjo v supervizijski vlogi v intervizijski skupini. V eseju se mora osebna izkušnja povezati s teorijo in literaturo.

Teme, ki jih je treba opisati v nalogi:

1. organizacijski kontekst supervizije (področje in kontekst organizacije, sestava supervizijske skupine, poklicna pripadnost udeležencev supervizije);
2. primeri oziroma teme, obravnavane v supervizijski skupini;
3. delovna aliansa v supervizijski skupini;
4. modeli in tehnike, ki jih supervizor uporablja v supervizijskem procesu;
5. odnosi med supervizorjem in supervizijsko skupino;
6. kratek opis notranjih procesov supervizorja med vodenjem supervizije.

V sredini tretjega modula je osrednja naloga na podlagi povzetka in refleksije predhodno napisanega eseja oblikovati razmislek o osebnem supervizijskem slogu oziroma »supervizijskem modelu«. Cilj je poskusiti identificirati in kritično ovrednotiti svoj osebni ter profesionalni slog supervizorja, ki se razvija skozi potek izobraževanja. Čeprav udeleženec med izobraževanjem še nima obsežnih izkušenj s superviziranjem strokovnjakov v skrbstvenih poklicih, lahko refleksijo gradi na vsebini predavanj in literature o superviziji/interviziji, na izkušnjah z vodenjem supervizije/intervizije ter na izkušnjah iz vloge člana metasupervizijske skupine. V ospredju ostajata njegov osebni proces in oblikovanje supervizorskega sloga. Naloga pomeni prvi poskus ubeseditve lastnega supervizijskega delovanja in predstavlja priložnost za vpogled v osebni razvoj ter prepoznavanje potreb po nadaljnjem strokovnem usposabljanju v vlogi supervizorja. Supervizorji se morajo znati predstaviti supervizijski skupini, zato je ta naloga pomembna priložnost za vadbo te kompetence. Metasupervizor in metasupervizijska skupina udeležencu nudita podporo. Pri pisanju eseja, ki sme obsegati največ tri strani, so lahko v pomoč naslednja vprašanja:

- Kako bi se opisali v vlogi supervizorja?
- Kaj je tisto, kar počnete kot supervizor?
- Kako izvajate to, kar počnete, in zakaj na takšen način?

Ideja naloge ni v tem, da bi bili odgovori udeleženca absolutni ali dokončni; cilj je opisati proces in stanje razmišljanja, v katerem udeleženec trenutno je. Eden od možnih načinov strukturiranja predstavitve je, da udeleženec izhaja iz naslednjih tem ter opiše način opravljanja svojega dela:

- Teoretična perspektiva in viri navdiha ter način, kako jih uporabljati v superviziji/interviziji.
- Slog izvajanja supervizije - način delovanja v supervizijski/intervizijski skupini in vloga supervizorja.
- Strategije, ki jih supervizor uporablja za vzpostavitev odnosa s supervizijsko/intervizijsko skupino ter za ustvarjanje varnega in ustvarjalnega vzdušja.
- Supervizijske/intervizijske metode in tehnike, ki jih supervizor prepoznava kot posebej uporabne.
- Pomen organizacije v supervizijskem procesu.

Namen nalog je vzpostaviti kontinuiran proces reflektiranja. Druga naloga predstavlja nadgradnjo prve. Udeleženec se sam odloči, koliko in katere osebne vsebine želi deliti v tekstu. Kljub vsemu je treba poudariti, da besedila vedno berejo ostali člani metasupervizijske skupine, metasupervizor in predavatelj, ki je odgovoren za predmet. Zaupnost in integriteto zagotavlja supervizijski dogovor. Vsebina besedil

ter metasupervizijskih skupin ostanejo zgolj v skupini. Izdelek, ki ga je treba ustrezno označiti in v tiskani obliki posredovati vsem članom metasupervizijske/intervizijske skupine, se po obravnavi v metasupervizijski/intervizijski skupini vrne avtorju.

Zaželeno je, da si udeleženci pri tej nalogi medsebojno pomagajo, na primer na način, da o vsebini naloge razpravljajo na seminarskih vajah in/ali v metasupervizijskih skupinah. Nalogo ob koncu prvega semestra v tiskani obliki, ne po elektronski pošti, preda predavatelju, metasupervizorju in članom metasupervizijske skupine. Nalogo obravnavajo na metasupervizijski skupini na vnaprej določeni datum, ki ga člani skupine določijo skupaj z metasupervizorjem. S skupnim dogovorom določijo tudi način predstavitev vseh nalog članov in vrstni red predstavitev.

Refleksija osebnega supervizijskega procesa ima cilj doseganje naslednjih učnih izidov:

ZNANJE IN RAZUMEVANJE

- Pokazati razširjeno znanje o različnih metodah in tehnikah, bistvenih za izvajanje supervizije v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih.
- Pokazati razumevanje pomena organizacije in vodij na supervizijski proces ter na profesionalni in osebni razvoj strokovnjaka.

SPRETNOSTI IN SPOSOBNOSTI

- Samostojno razmišljati ter uporabljati različne teoretske perspektive in metode, ki so pomembne za določeno strokovno področje.
- Predstaviti in analizirati supervizijski process.
- Prepoznati, analizirati in uporabiti etične vidike ter vidike moči, ki so pomembni za supervizijo.
- Vzpostaviti, razvijati, vzdrževati in zaključiti profesionalne odnose v superviziji.
- Prepoznati ter učinkovito razreševati konflikte na individualni in organizacijski ravni.
- Predstaviti in pojasniti pomen supervizije ter vlogo supervizorja pri profesionalni in osebni rasti ter razvoju supervizanta oziroma strokovnjaka v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih.
- Podpirati profesionalni razvoj in strokovno identiteto supervizanta.

SPOSOBNOST VREDNOTENJA IN PROFESIONALNI PRISTOP

- Oceniti in uporabiti teorije, metode ter intervencije v različnih oblikah in kontekstih supervizije na določenem strokovnem področju.
- Izkazati sposobnost profesionalnega, etičnega in empatičnega pristopa k supervizantom.
- Razviti večjo samoozaveščenost in profesionalnost v svoji vlogi supervizorja v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih.
- Prepoznati lastno potrebo po dodatnem znanju o superviziji v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih.
- Pridobiti vpogled v pomen stalnega razvoja lastnih kompetenc kot supervizorja.

IZMENJAVA IZKUŠENJ V »NAVZKRIŽNIH« METASUPERVIZIJSKIH SKUPINAH

Med izobraževanjem približno na sredini drugega semestra tretjega modula se udeležencem ponudi priložnost za medsebojno izmenjavo izkušenj iz metasupervizije v tako imenovanih *»navzkrižnih skupinah«*. Udeleženci iz drugih metasupervizijskih skupin formirajo nove skupine s šestimi člani. Cilj novih skupin je, da udeleženci v času izobraževanja spoznajo različne metode izvajanja supervizije, pridobijo možnost za medsebojno izmenjavo in refleksijo, razširijo svoja izkustva ter spoznajo člane drugih metasupervizijskih skupin. V nadaljevanju so predstavljene ideje, kako lahko poteka seja »navzkrižne« skupine. Vsak član skupine se na kratko predstavi, opiše skupino, ki jo supervizira v praksi, nato pa pove nekaj o naslednjem:

1. **Kateri modeli so bili uporabljeni v metasupervizijski skupini?**
   (Na primer: kako sta bila razdeljena čas in prostor med člani metasupervizijske skupine, kako se je predstavljalo supervizijsko vprašanje, o čem se je razpravljalo na metasuperviziji. Prav tako se na kratko opiše skupinska dinamika v metasuperviziji in kateri supervizijski model je uporabljal metasupervizor.)
2. **Katere teme so bile aktualne v metasupervizijski skupini?**
3. **Ali je bila kakšna težava ali dilema v zvezi s supervizijo posebej poudarjena?**
   (Na primer: nekaj, kar je bilo težko povedati, težko razumeti ipd.)
4. **Opiše slog izvajanja supervizije metasupervizorja.**
   (Kratka, opisno predstavitev brez vrednotenja.)

Pomembno je poudariti, da namen »navzkrižne« skupine ni primerjanje ali vrednotenje lastnega metasupervizorja z metasupervizorji drugih skupin. Namen je razširiti pogled in perspektivo ter razumeti, da vsak supervizor in metasupervizor oblikuje osebni slog superviziranja in izvajanja supervizijskega procesa. To udeležencem omogoča, da tudi sami razvijejo svoj edinstveni supervizijski slog namesto kopiranja sloga metasupervizorja.

V praksi je običajno, da ima skupina istega supervizorja eno leto, največ pa tri leta. Po tem obdobju je priporočljivo poiskati novega supervizorja, saj bi sicer obstoječi lahko postal del kolektiva in bi bil zaradi tega omejen pri temeljni nalogi supervizije – omogočanju novih pogledov na delo, ustvarjanju izzivov supervizantu in skupini ter ustvarjanju prostora za razvoj. Dalj časa kot supervizor vodi isto skupino, bolj postaja podoben skupini in njen del, s čimer se zmanjšuje njegova sposobnost prispevati k ciljem supervizije. Različnosti med supervizorjem in skupino ustvarjajo možnosti za spremembo, nove perspektive na delovne naloge ter osebnostno in profesionalno rast in razvoj tako v vlogi strokovnjaka kot v vlogi supervizorja. Zato je pomembno, da imajo udeleženci pri opisovanju in reflektiranju svojega metasupervizorja in njegovega sloga v skupinah spoštljiv odnos.

Zaključna naloga in druge obveznosti

V drugem semestru izobraževanja udeleženec pripravi zaključno nalogo. Poleg tega, da zaključna naloga predstavlja del končnega izpita, je njen namen tudi poglabljanje v izbrani problem ali fenomen znotraj področja supervizije v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih.

Namen je poglobiti razumevanje supervizije na način, da udeleženec reflektira in predstavi razmišljanja o svoji osebni vlogi supervizorja. Na podlagi lastnih izkušenj v vlogi supervizorja izbere pojem ali situacijo, ki se mu zdi zanimiva ali mu predstavlja izziv in jo želi podrobneje poglobiti in raziskati.

S pomočjo definicij, teorij in metod iz literature, ki jo je preučeval med programom izobraževanja, mora udeleženec v zaključni nalogi problematizirati in kritično obravnavati izbrani problem oziroma pojav ter ga povezati s svojo supervizijsko prakso.

OBLIKA IN STRUKTURA ZAKLJUČNE NALOGE

Zaključna naloga mora obsegati od 1.200 do 1.600 besed, kar okvirno ustreza štirim do petim stranem besedila formata A4 pri pisavi Times New Roman, velikosti 12 pt in razmiku 1,5. Robovi naj bodo nastavljeni na 2,5 cm zgoraj, spodaj, levo in desno. Naslovna stran in seznam literature se v predpisani obseg ne vštevata.

Na naslovni strani morajo biti navedeni: naslov dela (16 pt poudarjeno), ime avtorja (12 pt nepoudarjeno) ter področje (12 pt nepoudarjeno), v katerem je zaključna naloga pripravljena, npr.: »Supervizija v zdravstveni negi in babištvu« ter kraj in letnica nastanka dela (12 pt nepoudarjeno).

Pisno delo mora biti razdeljeno na poglavja (14 pt poudarjeno) z ustreznimi podnaslovi (12 pt nepoudarjeno). V uvodu se mora na največ pol strani predstaviti kratek pregled vsebine. Na koncu zaključne naloge sledi seznam uporabljene literature.

Strukturo besedila lahko olajšajo naslednje oporne točke:

- V uvodu definiramo pojem oziroma opišemo izbrano situacijo, temo, da lahko bralec zlahka sledi vsebini in prepozna poudarke, ki jih želi avtor poudariti.
- V nadaljevanju sledi razprava, v kateri se s pomočjo literature problematizira in kritično obravnava izbrana tema.
- Zaključek naj vsebuje kratek povzetek ključnih ugotovitev.
- Na koncu oblikujemo eno do dve vprašanji za razpravo v skupini - seminarju zaključne naloge.

ZNANSTVENI APARAT IN UPORABA UMETNE INTELIGENCE

Akademska norma določa, da je treba jasno navesti, od kod so povzete teorije, trditve, definicije, pojmi in podobno.

V zaključni nalogi se ravna po navodilih, ki veljajo za navajanje literature v Obzorniku zdravstvene nege.

Pri pripravi pisnih izdelkov in zaključne naloge je dovoljena smotrna in etična uporaba orodij generativne umetne inteligence (UI), ki lahko služijo kot podpora pri iskanju literature, oblikovanju idej, strukturiranju besedila in jezikovnem pregledu. Uporaba UI ne sme nadomestiti samostojnega strokovnega razmišljanja, kritične presoje in osebne refleksije udeleženca. Udeleženec je v celoti odgovoren za vsebino svojega dela, točnost navedenih informacij in ustreznost uporabljenih znanstvenih virov. Posebno pozornost mora nameniti varovanju osebnih in zaupnih podatkov ter zagotavljanju anonimnosti vseh oseb, vključenih v proces izobraževanja. Uporaba orodij UI mora biti vedno jasno in transparentno navedena. Udeleženec mora v pisnem izdelku oziroma zaključni nalogi navesti, katero orodje UI je uporabil, za kakšen namen ter v kakšnem obsegu in na kakšen način je vplivalo na pripravo besedila. Vse informacije in vire, pridobljene s pomočjo UI, mora kritično preveriti, pri čemer generirane vsebine ne morejo nadomestiti ustreznega navajanja izvirnih znanstvenih in strokovnih virov. Uporaba UI mora biti skladna z načeli strokovne integritete, avtorskega dela in strokovne etike.

IZPITNI SEMINAR ZAKLJUČNE NALOGE

Izpit poteka po skupinah s štirimi do šestimi udeleženci. Vsak udeleženec za seminar pripravi svoja vprašanja iz zaključne naloge, namenjena razpravi. Na seminarju ta vprašanja obravnavamo in o njih razpravljamo.

Vsak udeleženec začne svojo predstavitev s kratkim povzetkom svojega izdelka ter pojasnilom ozadja vprašanja, ki ga predlaga za skupinsko diskusijo. Za pozitivno oceno je pomembno, da:

- udeleženec razume cilje izobraževanja;
- zna opredeliti in povezati teorije ter pojme s temo, o kateri razpravlja v besedilu;
- je sposoben voditi razpravo s kritično evalvacijo;
- uporablja temeljno literaturo iz izobraževanja ter jo aktivno vključuje z jasnimi referencami in vsebinsko obdelavo, razen v primerih dobesednega citiranja;
- je besedilo strukturirano, povezano in jezikovno, slogovno ustrezno.

PRISOTNOST V ČASU IZOBRAŽEVANJA

Seminarske vaje in metasupervizija so obvezni elementi izobraževanja ter zahtevajo 100-% prisotnost in aktivno udeležbo. Izjemoma (največ enkrat) se odsotnost s seminarskih vaj nadomesti s pisno refleksijo na podlagi tem, ki so bile obravnavane na seminarju. Refleksija v obsegu največ dveh strani A4 (po pravilih pisanja za zaključno nalogo) se pošlje po elektronski pošti predavatelju, odgovornemu za izvedbo predmeta.

Za odsotnost z metasupervizije je odgovoren metasupervizor, ki o tem obvesti odgovornega nosilca programa ter kolegij metasupervizorjev.

USPEŠNO OPRAVLJANJE METASUPERVIZIJE

Vsak udeleženec izobraževanja mora supervizirati svojo supervizijsko skupino. Z dovoljenjem predavatelja za praktično usposabljanje je možno supervizirati tudi študente na praksi, če praksa traja najmanj en semester.

Poleg tega so zahtevani prisotnost, aktivno sodelovanje na skupinah metasupervizije ter konstruktiven prispevek k supervizijskemu in metasupervizijskemu procesu. Metasupervizor redno posreduje svojo oceno o delovanju in razvoju posameznega udeleženca na kolegiju metasupervizorjev, ki se sestane dvakrat na semester.

USPEŠNO OPRAVLJANJE SEMINARSKIH VAJ IN INDIVIDULANE NALOGE – PISNEGA ESEJA

Za uspešno opravljanje seminarskih vaj je nujno aktivno sodelovanje ter vsaj enkratno prevzemanje treh navedenih vlog: priprava in predstavitev seminarske naloge, vodenje seminarja in priprava zapisnika.

Pisna individualna dela na določeno temo ter naloge, pripravljene v semestru, ki vključujejo refleksijo razvoja osebnega supervizijskega procesa in supervizijskega sloga, se obravnavajo skozi refleksijo in dialog na metasupervizijskih skupinah. Prisotnost in aktivno sodelovanje pri predstavitvi in razpravi individualnih nalog sta obvezna.

OPRAVLJANJE ZAKLJUČNE NALOGE

Zaključno delo predstavimo in o njem razpravljamo na seminarju ob koncu drugega semestra. Način organizacije tega seminarja je podrobno opisan pod rubriko **»Izpitni seminar zaključne naloge«**.

EVALVACIJA IZOBRAŽEVANJA

Evalvacija poteka kontinuirano skozi celotno izobraževanje. Njen namen je usmerjati kakovostno izvedbo programa »Supervizija v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih«. Koordinator programa pripravi zaključno evalvacijo, jo strukturira in povzame ter nato posreduje vsem, ki so odgovorni za izvedbo izobraževanja, kakor tudi udeležencem programa.

KORISTI OPRAVLJENIH EVALVACIJ MED IZOBRAŽEVANJEM

Morebitne spremembe pri vsebini predmetov, obvezni literaturi ter pedagoških pristopih pri predavanjih ali v metasupervizijskih skupinah se bodo, če bo to mogoče, uvedle že med potekom izobraževanja.

Predlogi, pridobljeni z evalvacijami, bodo uporabljeni pri prihodnjih programih in izobraževanjih supervizije v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih, z namenom njihovega nadaljnjega izboljševanja in nadgradnje.

Priloga:

URNIK IN PROGRAM IZOBRAŽEVANJA

Supervizija v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih

16 ECTS - 400 ur
November 2026 - december 2028

Program 16 ECTS 400 ur	1. semester	
Ime modula	**Modul 1** *Osnove supervizije in intervizije*	**Modul 2** *Modeli supervizije*
Obseg	4 ECTS (100 ur)	4 ECTS (100 ur)
Pedagoško delo - teorija in praktično usposabljanje	30 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 11 ur metasupervizije 10 ur seminarskih vaj 37 ur samostojnega dela	30 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 8 ur metasupervizije 10 ur seminarskih vaj 40 ur samostojnega dela

	2. semester	
	Modul 3 *Predmet 1: Nezavedni procesi v superviziji* *Predmet 2: Krizne intervencije v procesu zdravljenja in superviziji*	**Modul 4** *Predmet 1: Kreativne tehnike in etika v superviziji* *Predmet 2: Zaključek supervizije in priprava zaključne naloge*
	4 ECTS (100 ur)	4 ECTS (100 ur)
	32 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 8 ur metasupervizije 8 ur seminarskih vaj 40 ur samostojnega dela	30 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 8 ur metasupervizije 10 ur za pripravo zaključne naloge 40 ur samostojnega dela

TERMINSKI NAČRT

UVODNO SREČANJE November 2026 – začetek programa			
Datum	**Ura**	**Vsebina**	**Predavatelj / metasupervizor**
Lokacija: Prostori Zbornice - Zveze, Ob železnici 30a, Ljubljana			
13. 11. 2026	10.-13. ure 14.-17. ure	• Predstavitev programa, izvajalcev in udeležencev. • Uvod v program ter učni načrt. • Razdelitev v metasupervizijske skupine. • Prvo srečanje v metasupervizijskih skupinah. *Pred zaključkom delavnice naj vsak udeleženec individualno napiše in v zaprti ovojnici odda: kratek opis predstave o sebi kot supervizorju po zaključenem izobraževanju. Kako si predstavljam sebe kot supervizorja, kakšen supervizor želim biti in kaj mi je kot prihodnjemu supervizorju pomembno?*	Lilja Cajvert (LC) in ostali

MODUL 1 Januar-maj 2027
Predmet: Osnove supervizije in intervizije
4 ECTS (100 ur)
30 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 11 ur metasupervizije 10 ur seminarskih vaj 37 ur samostojnega dela

MODUL 1 Januar-maj 2027			
Datum	**Ura**	**Vsebina**	**Predavatelj / metasupervizor**
Predavanja na lokaciji: Prostori Zbornice - Zveze, Ob železnici 30a, Ljubljana			
15. 1. 2027	9.-13. ure 15.-19. ure	• Opredelitev supervizije in intervizije ter razlike med njima. • Zakaj supervizija/intervizija in cilji supervizije/intervizije. • Udeleženci v superviziji in interviziji. • Supervizijska/intervizijska skupina, supervizor in supervizant. • Vloga, naloge in odgovornosti članov supervizijske/intervizijske skupine.	LC in ostali
16. 1. 2027	9.-13. ure 14.-18. ure	• Vodenje in slogi vodenja v organizacijah. • Opredelitev delovne skupine. • Podobnosti in razlike med delovno skupino ter supervizijsko/intervizijsko skupino. • Prvo srečanje s supervizijsko skupino. • Terapevtska aliansa, supervizijski dogovor. • Demonstracija prvega supervizijskega srečanja.	LC in ostali

MODUL 1 Januar–maj 2027			
Online predavanja			
25. 2. 2027	16.–20. ure	• Oblike supervizije: individualna, skupinska, procesna, metodična, timska, supervizija študentov v praksi, kolegialna, spletna (online), interna, eksterna, metasupervizija in supervizija med izobraževanjem. • Podobnosti in razlike med oblikami supervizij. • Supervizijsko vprašanje. • Supervizijska srečanja. • Supervizijski proces. • Model intervizije. • Kaj supervizija ni.	LC in ostali
13. 5. 2027	16.–19. ure	• Druge oblike podpore zdravstvenemu osebju: konzultacija, mentorstvo, coaching, vodenje, svetovanje, izobraževanje. • Podobnosti in razlike teh oblik v primerjavi s supervizijo/intervizijo. • Temeljne vrednote v strokah, ki so vključene v izobraževanje.	LC in ostali

Praktično usposabljanje - modul 1
Februar-junij 2027

Supervizija/intervizija - modul 1
12 ur

- Vsak udeleženec izobraževanja poišče supervizijsko skupino, ki jo bo superviziral v času izobraževanja. Z udeleženci se dogovori o kraju, datumih in terminih srečanj.
- Supervizija poteka enkrat mesečno.
- Pet srečanj s supervizijsko skupino (s strokovnjaki določenega področja, študenti na praksi ali individualno), z vsako po dve uri (skupaj 10 ur).
- Prvo leto je supervizijska skupina zaprta, po prvem letu, ko kandidat pridobi znanja in kompetence iz supervizije, je lahko skupina tudi odprta.
- Vsaka metasupervizijska skupina samostojno načrtuje intervizijo znotraj metasupervizijske skupine.
- Eno intervizijsko srečanje v metasupervizijski skupini, dve uri (skupaj 2 uri). Udeleženci se samostojno dogovorijo o času in kraju izvedbe.

Metasupervizija - modul 1
8 ur (4 srečanja po 2 uri)

- Udeleženci izobraževanja so razdeljeni v metasupervizijske skupine. Vsaka metasupervizijska skupina ima svojega metasupervizorja. V okviru metasupervizijske skupine prejemajo supervizijo svoje supervizije strokovnjakov, torej metasupervizijo.
- Datumi in srečanja potekajo po dogovoru z metasupervizorjem in metasupervizijsko skupino.

Seminarske vaje - modul 1
10 ur (2 seminarski vaji po 5 ur)

- Vsaka metasupervizijska skupina izvede dva seminarja iz pregleda literature.
- Podrobnejši opis je na voljo pod rubriko Seminarske vaje.
- Zapisnik seminarja se pošlje predavatelju in metasupervizorju.
- Izbor literature in datum srečanja določi metasupervizijska skupina samostojno.

MODUL 2 Junij-november 2027			
Predmet: Modeli supervizije			
4 ECTS (100 ur)			
30 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 8 ur metasupervizije 10 ur seminarskih vaj 40 ur samostojnega dela			
Datum	**Ura**	**Vsebina**	**Predavatelj / metasupervizor**
Predavanja na lokaciji: Prostori Zbornice - Zveze, Ob železnici 30a, Ljubljana			
18. 6. 2027	9.-13. ure 15.-19. ure	Postavljanje supervizijskih vprašanj. Dialoška vprašanja kot način spodbujanja refleksije ter prepoznavanje značilnosti in omejitev retoričnih vprašanj v supervizijskem procesu. Reflektiranje in pomen reflektiranja v superviziji/ interviziji.	LC in ostali
19. 6. 2027	9.-13. ure 14.-18. ure	Model intervizije. Fokus v superviziji in interviziji. Podobnosti in razlike med tem, kaj je lahko v fokusu. Supervizijski modeli: model »As if« in demonstracija modela; model sedmih oči - fokus v superviziji po modelu sedmih oči.	LC in ostali
Online predavanja			
23. 9. 2027	16.-20. ure	Teorija komunikacije. Modeli komunikacije.	LC in ostali
4. 11. 2027	16.-19. ure	Definicija relacijske supervizije. Elementi relacijske supervizije.	LC in ostali

Praktično usposabljanje - modul 2
Julij-november 2027

Supervizija/intervizija - modul 2

12 ur

- Vsak udeleženec izobraževanja poišče supervizijsko skupino, ki jo bo superviziral v času izobraževanja. Z udeleženci se dogovori o kraju, datumih in terminih srečanj.
- Supervizija poteka enkrat mesečno.
- Pet srečanj s supervizijsko skupino (s strokovnjaki določenega področja, študenti na praksi ali individualno), z vsako po dve uri (skupaj 10 ur).
- Prvo leto je supervizijska skupina zaprta, po prvem letu, ko kandidat pridobi znanja in kompetence, je lahko skupina tudi odprta.
- Vsaka metasupervizijska skupina samostojno načrtuje intervizijo znotraj metasupervizijske skupine.
- Eno intervizijsko srečanje v metasupervizijski skupini, dve uri (skupaj 2 uri). Udeleženci se samostojno dogovorijo o času in kraju izvedbe.

Metasupervizija - modul 2

8 ur (4 srečanja po 2 uri)

- Udeleženci izobraževanja so razdeljeni v metasupervizijske skupine. Vsaka metasupervizijska skupina ima svojega metasupervizorja. V okviru metasupervizijske skupine prejemajo supervizijo svoje supervizije strokovnjakov, torej metasupervizijo.
- Datumi in srečanja potekajo po dogovoru z metasupervizorjem in metasupervizijsko skupino.

Seminarske vaje - modul 2

10 ur (2 seminarski vaji po 5 ur)

- Vsaka metasupervizijska skupina izvede dva seminarja iz literature.
- Podrobnejši opis je na voljo pod rubriko Seminarske vaje.
- Zapisnik seminarja se pošlje predavatelju in metasupervizorju.
- Izbor literature in datum srečanja določi metasupervizijska skupina samostojno.

MODUL 3 December 2027 - april 2028			
Predmet 1: Nezavedni procesi v superviziji ***Predmet 2: Krizne intervencije v procesu zdravljenja in superviziji***			
4 ECTS (100 ur)			
32 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 8 ur metasupervizije 8 ur seminarskih vaj 40 ur samostojnega dela			
Datum	**Ura**	**Vsebina**	**Predavatelj / metasupervizor**
Predavanja na lokaciji: [kraj] ***Predmet 1: Nezavedni procesi v superviziji***			
3. 12. 2027	9.–13. ure 15.–19. ure	• Opredelitev nezavednih procesov. • Nezavedni procesi. • Transfer in kontransfer. • Paralelni procesi. • Projektivna identifikacija v obravnavi in superviziji.	LC in ostali
4. 12. 2027	9.–13. ure 14.–16. ure 16.30 - 18. ure	• Nezavedni procesi v superviziji. • Kako prepoznati nezavedne procese in kako v superviziji z njimi učinkovito upravljati, ko se pojavijo. • Praktična demonstracija. *16.30 -18. ure: Izmenjava izkušenj v navzkrižnih (mešanih) metasupervizijskih skupinah.*	LC in ostali

MODUL 3 December 2027 - april 2028			
Online predavanja *Predmet 2: Krizne intervencije v procesu zdravljenja in superviziji*			
20. 1. 2028	16.–19. ure	• Krizne intervencije. • Krizne intervencije v superviziji.	LC in ostali
17. 2. 2028	16.–19. ure	• Kako lahko delo vpliva na strokovnjaka v zdravstveni negi in babištvu ter drugih skrbstvenih poklicih? • Vpliv je lahko posledica delovnih pogojev, dela s travmatiziranimi pacienti (primarna travma, sekundarna travma), izgorelosti ter etičnega stresa. • Kako v superviziji prepoznati te vplive, kako se ustrezno odzvati ter kako razlikovati, za kateri pojav gre?	LC in ostali
16. 3. 2028	16.–19. ure	• KASAM (občutek koherence in opolnomočenje posameznika). • Resilientnost (psihološka odpornost in sposobnost prilagajanja). • Spoprijemanje (coping).	LC in ostali

Praktično usposabljanje - modul 3
December 2027 - maj 2028

Supervizija/intervizija - modul 3

12 ur

- Vsak udeleženec izobraževanja poišče supervizijsko skupino, ki jo bo superviziral v času izobraževanja. Z udeleženci se dogovori o kraju, datumih in terminih srečanj.
- Supervizija poteka enkrat mesečno.
- Pet srečanj s supervizijsko skupino (s strokovnjaki določenega področja, študenti na praksi ali individualno), z vsako po dve uri (skupaj 10 ur).
- Prvo leto je supervizijska skupina zaprta, po prvem letu, ko kandidat pridobi znanja in kompetence, je lahko skupina tudi odprta.
- Vsaka metasupervizijska skupina samostojno načrtuje intervizijo znotraj metasupervizijske skupine.
- Eno intervizijsko srečanje v metasupervizijski skupini, dve uri (skupaj 2 uri). Udeleženci se samostojno dogovorijo o času in kraju izvedbe.

Metasupervizija - modul 3

8 ur (4 srečanja po 2 uri)

- Udeleženci izobraževanja so razdeljeni v metasupervizijske skupine. Vsaka metasupervizijska skupina ima svojega metasupervizorja. V okviru metasupervizijske skupine prejemajo supervizijo svoje supervizije strokovnjakov, torej metasupervizijo.
- Datumi in srečanja potekajo po dogovoru z metasupervizorjem in metasupervizijsko skupino.

Seminarske vaje - modul 3

8 ur (2 seminarski vaji po 4 ure)

- Vsaka metasupervizijska skupina izvede dva seminarja iz literature.
- Podrobnejši opis je na voljo pod rubriko Seminarske vaje.
- Zapisnik seminarja se pošlje predavatelju in metasupervizorju.
- Izbor literature in datum srečanja določi metasupervizijska skupina samostojno.

MODUL 4 Maj-december 2028			
Predmet 1: Kreativne tehnike in etika v superviziji ***Predmet 2: Zaključek supervizije in priprava zaključne naloge***			
4 ECTS (100 ur)			
30 ur predavanj 12 ur supervizije in intervizije 8 ur metasupervizije 10 ur za pripravo zaključne naloge 40 ur samostojnega dela			
Datum	**Ura**	**Vsebina**	**Predavatelj / metasupervizor**
Predavanja na lokaciji: Prostori Zbornice - Zveze, Ob železnici 30a, Ljubljana ***Predmet 1: Kreativne tehnike in etika v superviziji***			
19. 5. 2028	9.-13. ure 15.-19. ure	• Različne kreativne tehnike v superviziji in interviziji. • Demonstracija kreativnih tehnik v superviziji in interviziji. • Check-in in check-out (uvodni in zaključni krog).	LC in ostali
20. 5. 2028	9.-13. ure 14.-16. ure 16.-18. ure	• Osebni supervizijski model supervizorja - kako zgraditi lasten supervizijski slog? • Etična načela na določenem strokovnem področju. • Etična načela v superviziji in interviziji. • 16.-18. ure: Skupine zamenjajo metasupervizorje, da udeleženci pridobijo izkušnjo supervizije v različnih slogih.	LC in ostali

MODUL 4 Maj-december 2028			
Online predavanja *Predmet 2: Zaključek supervizije in priprava zaključne naloge*			
22. 6. 2028	16.-19. ure	• Teorije in metoda izdelave zaključnega dela. • Izdelava zaključnega dela izobraževanja iz supervizije in intervizije.	LC in ostali
19. 10. 2028	16.-20. ure	• Zaključek supervizijskega in intervizijskega procesa. • Evalvacija supervizije in intervizije.	LC in ostali

Praktično usposabljanje - modul 4
Junij-december 2028

Supervizija/intervizija - modul 4

12 ur

- Vsak udeleženec izobraževanja poišče supervizijsko skupino, ki jo bo superviziral v času izobraževanja. Z udeleženci se dogovori o kraju, datumih in terminih srečanj.
- Supervizija poteka enkrat mesečno.
- Pet srečanj s supervizijsko skupino (s strokovnjaki določenega področja, študenti na praksi ali individualno), z vsako po dve uri (skupaj 10 ur).
- Prvo leto je supervizijska skupina zaprta, po prvem letu, ko kandidat pridobi znanja in kompetence, je lahko skupina tudi odprta.
- Vsaka metasupervizijska skupina samostojno načrtuje intervizijo znotraj metasupervizijske skupine.
- Eno intervizijsko srečanje v metasupervizijski skupini, dve uri (skupaj 2 uri). Udeleženci se samostojno dogovorijo o času in kraju izvedbe.

Metasupervizija - modul 4

8 ur (4 srečanja po 2 uri)

- Udeleženci izobraževanja so razdeljeni v metasupervizijske skupine. Vsaka metasupervizijska skupina ima svojega metasupervizorja. V okviru metasupervizijske skupine prejemajo supervizijo svoje supervizije strokovnjakov, torej metasupervizijo.
- Datumi in srečanja potekajo po dogovoru z metasupervizorjem in metasupervizijsko skupino.

Izdelava zaključne naloge - modul 4 (november-december 2028)

10 ur

Literatura

Ajduković, M., Cajvert, L., Judy, M., Knopf, W., Kuhn, H., Madai, K., & Voogd, M. (2016). *ECVision: A European glossary of supervision and coaching.* Facultas.

Cajvert, L. (2023). *A supervision model: From initial interview to completed supervision assignment.* Stockholm: BoD-Books on Demand.

Hawkins, P., & McMahon, A. (2020). *Supervision in the helping professions* (5th ed.). Open University Press.

O'Donoghue, K., & Engelbrecht, L. K. (Eds.). (2021). *The Routledge international handbook of social work supervision.* Routledge.

Kobolt, A., & Žorga, S. (2006). *Supervizija: Proces razvoja in učenja v poklicu.* Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

Proctor, B. (2008). *Group supervision: A guide to creative practice* (2nd ed.). SAGE.

Zonneveld, D., Conroy, T., & Lines, L. (2025). Clinical supervision models and frameworks used in nursing: A scoping review. *Journal of Advanced Nursing*, 81(7), 3583-3599. https://doi.org/10.1111/jan.16678

Gill-Meeley, N., Hernon, O., Frawley, T., Cuddihy, C., & Smyth, S. (2025). Nurses' and midwives' experiences of clinical supervision in practice: A scoping review. *Journal of Clinical Nursing*, 34(5), 1555-1579. https://doi.org/10.1111/jocn.17489

McGarva, K., Butler, H., & Newcombe, D. (2024). Insights towards trauma-informed nursing supervision: An integrative literature review and thematic analysis. *International Journal of Mental Health Nursing*, 33(6), 1874-1888. https://doi.org/10.1111/inm.13408

Tulleners, T., Campbell, C., & Taylor, M. (2023). The experience of nurses participating in peer group supervision: A qualitative systematic review. *Nurse Education in Practice*, 69, 103606. https://doi.org/10.1016/j.nepr.2023.103606

Lamoureux, S., Mitchell, A. E., & Forster, E. M. (2024). Moral distress among acute mental health nurses: A systematic review. *Nursing Ethics*, 31(7), 1178-1195. https://doi.org/10.1177/09697330241238337

Tafe, A., Kruske, S., McCalman, P. R., Kowalenko, S., & Allen, J. (2026). Models and frameworks of reflective clinical supervision for midwives: A scoping review. *JBI Evidence Synthesis*, 24(8), 1563-1600. https://doi.org/10.11124/JBIES-25-00157

beležke

beležke

beležke

beležke

beležke

beležke

beležke

beležke

beležke

Skupaj proti
nasilju v družini

PREPOZNAJ · UKREPAJ · POVEŽI SE